

Государство
в



Қазақстан

республикасындағы
«Электронды үкіметтің»
Қалыптасуы



Мақсаты

- «Электрондық үкіметтің» функцияларымен танысу.

Тапсырмалар

- «Электрондық үкіметтің» негізгі түсініктері.
- Глобальдік информация қоғамының Окинавтік хартиясы.
- Электрондық және информациялық технологияны қолдану процессінің бес этапы.



«Электрондық үкімет» (e-Government)
термині барлық мемлекеттік органдардың
басын біріктіріп, оларға интернеттің,
электронды терминалдардың немесе тіпті
ұялы телефондардың көмегімен
тұрғындарға қызмет көрсетуге мүмкіндік
беретін біртұтас жүйені білдіреді. Жеке
тұлғаларға ғана емес, компания мен
кәсіпкерлерге де.

- Ұзақ мерзімді Қазақстан-2030 Стратегиялық бағдарламасында электрондық үкіметтің қалыптасуы мен дамуына негіз болатын ақпараттық инфрақұрылымды дамытуға басымдық беріліп, бұл туралы: “Бүгінгі таңда Қазақстан Республикасының алдында, ең алдымен, болашақта әлемнің дамыған елдерінің ақпараттық инфрақұрылымдарымен бәсекелесуге қабілетті, дербес тәуелсіз және тиімді телекоммуникациялық қызмет көрсету жүйесін құру міндеті тұр” – деп анықталды .

- Елімізде электронды үкімет құру идеясын Мемлекет басшысы өзінің республиканы әлемдегі бәсекеге қабілетті елу елдің қатарына енгізу туралы Қазақстан халқына жыл сайынғы жолдауында білдірген болатын. 2004 жылғы 10 қарашада 1471- бұйрықта электронды үкіметті ендіру туралы «Қазақстан Республикасында электрондық үкіметті қалыптастырудың 2005-2007 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы Президент Жарлығымен бекітілді.

Дамудың кезеңдері:

- **Бірінші кезеңінде** – ақпараттарды жариялау және тарату.
- **Екінші кезеңі** - мемлекеттік органдар мен азаматтардың өзара қарым-қатынасына тікелей және қайтармалы жолды интерактивті қызмет ұсынады.
- **Үшінші кезеңде** - қаржылық және заң операцияларын үкіметтік порталдар арқылы жүзеге асыру жолымен транзакциялық қызмет көрсету.
- **Төртінші кезеңде** - ақпараттық қоғамды толық қалыптастыру.

- Бағдарлама 2005 жылы іске қосылып 2 жыл ішінде е-үкіметтің инфрақұрылымы қалыптастырылып, базалық құрамдас бөліктері құрылды: веб-портал және шлюз, ведомствоаралық электрондық құжат айналымы, куәландырушы орталықтары, бірыңғай көлік ортасы. Бағдарламаны іске асыруда 2005-2007 жылдары ақпараттандыру жөніндегі бағдарламаларды іске асыратын жергілікті бюджеттен 150 млн теңге жылына қаражат бөлінді.

- 12.04.2006 жылы ҚР-ның электронды үкіметінің веб порталы құрылды:

www.e.gov.kz

- Электронды үкіметте мемлекет, бизнес және азаматтар арасындағы өзара қарым-қа тынасты электронды үкімет ішіндегі G2C (мемлекет-азаматтар) G2B (мемлекет-бизнес) және G2G (мемлекет-мемлекет) деп аталатын негізгі модельдер атқарады.

Қысқартылған сөздердің негізгі түсініктері:

G2G (government to government)-

Үкіметтік мекемелермен өзара және жергілікті мемлекеттік басқару органдарымен байланысы.

G2C (government to citizens) - Үкіметтік

мекемелермен және мемлекеттің азаматтарының арасындағы өзара байланысы.

G2B (government to biznes) - Үкіметтік мекемелер

мен кәсіпкерлер арасындағы өзара байланыс.

Бизнес-концепт «7 × 24 × 365»

Біртұтас үкіметтік интернет-портал мемлекеттік ұйымдардың барлық қызмет көрсету кешенін ықпалдастырып қамтиды, оған барлық уақытта (электрондық үкімет дұрыс жолға қойылған елдерде 24x7x365 форматы жалпы танылған: 24 сағат, аптасына 7 күн, жылына 365 күн) барша азаматтардың қол жетімділігін қамтамасыз етеді. Мұндай порталдардың енгізілуі мемлекеттік ұйымдардың жұмыс істеу тиімділігін арттырады, мемлекеттік сектордағы бюрократизм мен сыбайлас жемқорлықтың деңгейін айтарлықтай төмендетеді.

- ҚР-сы Үкіметінің 2007-2009 Қазақстан Республикасында ақпараттық теңсіздікті төмендетуді жылдарға арналған 13.10.2006 жылы 995 бұйрық мемлекеттік бағдарламамен толығып, кешенді мемлекеттік саясатқа ұласты. Осы 2 жыл ішінде компьютерлік сауаттылыққа 3094054 адам (20,6%) оқытылды. Ақпараттық теңсіздікті төмендетуге арналған бағдарламаның жалпы құны 15 584 676 теңгені құрады.

*2006-2008 жылға Қазақстан Республикасындағы
ақпараттық теңсіздік программасын төмендету.
Программа проектісін іске асыру механизмі:*

Компьютерлік класстарды құру;

- елді мекендерді компьютерлік сауаттылыққа оқыту;
- Интернетке тарифтердің төмендеуі;
- елді мекендерді қолайлы компьютерлі техникамен жабдықтау;
- Электрондық қызметтерге қоғамдық желілік пункттер құру;
- Ақпараттық ресурстар мен Интернет спектрін кеңейту;
- Ақпараттық тәуелсіздіктің төмендеуін қоғамның қолдауы..

Электрондық басқаруды функциялау.

Басқару

Шешімдерді орындау үшін, ведомствалар арасындағы қатынастар мен айналымдарын бақылау.

Бизнес

Азаматтар

Налог бойынша
есептер,
мемлекеттік
заказдар

Кері
байланыстарды
ұйымдастыру

БҰҰ-ның 190 мемлекеттеріндегі басқару жағдайының дамуы.

169 елде басқарулар ИНТЕРНЕТ қолданады;

84 елдегі ұлттық басқаруларда web –сайттар бар;

36 елде басқарулардың қызметіне, интернет арқылы кіру үшін жеке порталдар болады;

БҰҰ-ның 190 мемлекеттеріндегі басқару жағдайының дамуы.

84 елде, жоғарғы жергілікті органдардың web – сайты бар;

17 елде, мемлекеттермен Интернет арқылы келісімдерін жүзеге асыруға мүмкінділіктері бар.

**“Электрондық басқаруды” құру,
Қазақстанда әлемдік тәжірибиедегі
анализ есебімен ұзақ мерзімді
переспективасы бар үш этаптан
тұрады.**

Бірінші этап-электронды басқарудағы инфраструктураларды құру.

Берілген этап бойынша нағыз программаларды жүзеге асыру, базалық компоненттерді құру үшін бағытталады. Портал және шлюз сияқты, банк пен қарым-қатынасының жүйесі, ұлттық идентификация жүйесі, мемлекеттік органдарындағы транспортты орта, орталық және жергілікті орындаушы органдардың типтік жүйесінің құрылуы мен дамуы, сонымен қатар электрондық қызметке жол ашу шараларын өткізу. Ақпаратты теңсіздікті жою және ақпараттық-коммуникациялық технология бағыттарындағы білім деңгейін көтеру.

**Программаны жүзеге асыру шеңберінде,
берілген этапта, ақпараттық және
интерактивтік қызмет көрсету
жоспарлануда.**

Екінші этап- “Электрондық басқарудағы” сервистің дамуы.

Барлық өрістегі өмірәрекетіндегі азамат және мемлекеттік органдарды қамту, әртүрлі сервистердің дамуына бағытталады. Сонымен қатар, толық масштабтық административтік реинженерингтің процессін құру. Бұл этапта транзакциондық қызметтер жүзеге асады.

Үшінші этап-ақпараттық қоғамның құрылуы.

Мемлекеттік органдардың және ұйымдардың трансформация әрекетін, ақпараттық қоғамның құрылуын, медицинада, білім, мәдениет, демократия және тағы басқа проектiлерге қарап жүзеге асыру. Бірінші этаптағы ҚР-ның басқаруымен нағыз программалардың қорытындысының жүзеге асуы, “Электрондық басқарудағы” әрі қарай дамытуға шешім қабылдандырады.

Сонымен қорыта келе, 2010 жылы Қазақстан Республикасындағы электрондық үкіметтің дамуына Біріккен Ұлттар Ұйымымен жоғары баға берілді. БҰҰ Экономикалық және әлеуметтік даму департаментімен дайындалған, электрондық үкіметке жахандық дайындық рейтингісінің жыл сайынғы деректеріне сәйкес, Қазақстан соңғы жыл ішінде әлемдік рейтингідегі 81 орыннан Ресейді (59 орында), Беларуссияны (64 орында) және Украинаны (54 орында) артта қалдырып қарқынды түрде 46 орынға көтерілгендігі айғақ.

КӨҢІЛ БӨЛГЕНДЕРІҢІЗГЕ РАХМЕТ

